

JAN-KEES EMMER

Al tien dagen kijk ik met een knoop in mijn maag naar de gebeurtenissen in Amsterdam.

Misselijkmakend zwijgen

Het feit dat willekeurige burgers in het centrum van Amsterdam om hun paspoort werd gevraagd om te controleren of ze al dan niet Israëliësch staatsburger, dus Joods, zijn, doet terugdenken aan de donkere jaren dertig in nazi-Duitsland.

Er is overigens weinig nieuws onder de zon als het gaat om antisemitisme in Nederland. VVD-leider Yesilgöz friste ons geheugen op door op X een video uit 2002 te delen waarop toenmalig VVD-leider Frits Bolkestein woedend reageert op het opjagen en in elkaar slaan van een Joodse man tijdens een pro-Palestina demonstratie op 13 april van dat jaar.

Letterlijk zei Bolkestein: „In mijn kwaadste ogenblikken, in mijn zwartste nachtmerrie, heb ik niet vermoed dat ik nog de dag zou meemaken dat een groep Marokkanen zich zouden verzamelen in het hart van Amsterdam en dat een van hen zou roepen: Daar gaat een Jood. En dat ze hem vervolgens in elkaar tremmen.”

Bolkestein werd destijds keihard aangevallen op het feit dat hij hiermee een hele groep wegzette als antisemiet. Toch zijn het, een generatie verder, opnieuw vooral Marokkaanse jongeren die duidelijk maken lak te hebben aan de normen en waarden van onze rechtsstaat.

Het past niet om hele groepen over een kam te scheren. Er zijn ook onder Marokkanen heel grote groepen die in ons land als eerzaam burger en bijdrage leveren aan de kleurrijke samenleving waarin we leven.

Opvallend is dat velen van hen zich muistil houden. En als ze zich al uiten, dan is het vaak op de manier waarop ook schrijver Abdel Kaderbenali dat onlangs deed in het NOS-journaal. Namelijk klagen dat hij zich altijd maar moet verdedigen tegen het gedrag van anderen die van Marokkaanse afkomst zijn.

Ondertussen geen woord over het antisemitische tuig dat de straten van Amsterdam onveilig maakt. In plaats daarvan wijzen de schrijver en veel anderen in de Marokkaanse gemeenschap naar het 'onrecht dat hun wordt aangedaan' omdat 'Nederlanders' hen over een kam scheren. Geen spoor van kritiek op de eigen gemeenschap.

Dit zwijgen moet stoppen. Het moment is aangebroken dat ouders, grootouders, imams en anderen met een stem in de Marokkaanse gemeenschap een streep in het zand trekken en een einde maken aan het weezinwekkende antisemitische wangedrag.

Wellicht kan de integratie in onze samenleving dan alsnog slagen. Anders tellen de woorden van Bolkestein over twintig jaar nog net zo zwaar als nu. En dat vooruitzicht is misselijkmakend.

VOLG JAN-KEES EMMER OOK OP X: @JKMR

INTERVIEW **Onderneemster Cleo Epskamp**

Failliet gaan en weer opstaan

Failliet gaan. Het overkomt dit jaar steeds meer ondernemers. Cleo Epskamp (62) kan er over meepraten. De Haarlemse ondernemster introduceerde het fenomeen belevingswinkel in Nederland en had uiteindelijk 14 vestigingen van Leuk!. Tot de keten failliet ging. Daarna ging ze door een diep dal, krabbelde op en heeft nu weer een succesvol klein bedrijf 'Vergaderen bij Su Casa'. Tijd voor een gesprek.

Iedereen heeft wel eens tegenslagen, maar het kan ook een verrijking zijn om die ervaring te delen. Ik had niet alleen succes met mijn winkels, maar ben ook op mijn bek gegaan. Als ik daar tijdens trainingen over vertel, stel ik me kwetsbaar op als trainer en is dat een directe uitnodiging aan de deelnemers om zich meer te laten zien. Je kan dan jezelf zijn. Omarm het echte leven", is haar levensles geworden.

„Omarm het echte leven is een van mijn levenslessen geworden.“

Enkele jaren later stapte ze over naar een publicrelationsbedrijf, ging daar personeelsleden trainen. Ze begon later, na eerst vijf jaar voor een trainingsbureau te hebben gewerkt, haar eigen trainingsbureau. Vervolgens bouwde ze dat met haar man uit tot een groot bedrijf, met twee eigen panden voor vergaderingen en trainingen.

Belevingswinkel

Het succes kende een keerzijde: veel horecawerk, weinig tijd voor de kinderen en spanningen met haar partner. Twee kapiteins op een schip ging niet goed. Op zoek naar zichzelf en een nieuwe invulling van haar leven, kwam het idee van de belevingswinkel opzetten.

Een concept dat indertijd in New York al bestond, maar nog niet in Nederland. Het werd de winkel Leuk!, met een mix van mode, woonaccessoires, cadeaus, boeken en dergelijke. Een concept dat later door veel winkeliers is overgenomen.

De eerste winkel in Haarlem sloeg aan, Amsterdam volgde en zo ging het steeds verder. Vanaf 2008 was acht naar veertien winkels. „Niet omdat ik zo nodig wilde groeien, maar omdat je dan groot genoeg bent om een eigen label te introduceren: By Cleo. Mijn idee was om dat na tien jaar te verkopen. Dan zou ik mijn pensioen geregeld hebben en zou ik weer teruggaan naar het coachen, trainen en de vergaderlocaties. Met natuurlijk een hele berg aan extra ervaring", legt ze haar strategie uit, terwijl ondertussen de twee katten rustig liggen te slapen en de cappuccino voor de tweede keer is neer-

Schiphol en Haarlem die hier een ruimte huren. Even weg van hun eigen werkplek.”

„Dat even weg zijn, is ook belangrijk om tot een betere samenwerking in een team te komen. „Je moet elkaar niet steeds proberen te overtuigen van je eigen gelijk, maar zien te achterhalen hoe iemand in elkaar zit, waar de motivatie zit. Waarom is iemand boos? Is dat angst of iets anders?“

Zelf was en is Cleo Epskamp altijd heel openhartig over haar beweegredenen en gevoelens. De laatste keer dat ik haar interviewde was in 2008. Dat was het moment dat ze net volop in scheiding lag, haar woning moest verkopen, maar ook bezig was meer winkels te openen.

Even in een notendop haar loopbaan. Na de hotelschool pakte ze haar koffers en verhuisde van het oosten van het land naar Amsterdam. Vond baantjes bij hotels, kwam in de bedrijfscatering terecht en werd later vertegenwoordiger bij Nestlé.

Cleo Epskamp aan de eettafel in haar vergaderlocatie.

FOTO'S UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

De bouwval in hartje Haarlem is helemaal opgeknapt.

goed voor je lichaam. Ik heb te lang gestreden. Het was een gevecht en pas na tweeënhalve jaar was er de volledige acceptatie. Ik was te lang aan het zoeken naar een oplossing. Je kan niet helder meer denken. En dan kwam daar de overgang nog eens overheen. Tegenwoordig is

dat toch geen taboe meer?" Uiteindelijk zocht ze begeleiding, ging veel naar yoga, de natuur in en had twee banen om toch brood op de plank te hebben. In 2017 was ze, zoals ze het noemt, weer als nieuw. „Door die levenservaring kon ik veel scherper kijken wat er gebeurt in een

team of bedrijf. Ik wist zelf wat tegenslag met je doet en dat kan ik weer gebruiken bij de trainingen die ik geef.“

Maar ze wilde ook weer een eigen huis als stabiele factor. Na dertien afwijzingen vond ze een hypotheekadviseur die wel meedacht zodat ze

„Vorig jaar kon ik weer gaan dromen. Wat wil ik de laatste tien jaar nog?“

kloten'. Ik moest creatief zijn. Je hebt personeelskosten te betalen en een hele collectie. Via sociale media hebben we toen een actie op poten gezet waarbij klanten tegen sales-tarieven een pakket konden samenstellen en dat verstuurd werden. Als ik maar de spullen kwijt was en er weer geld binnen kwam. Het ging als een speer. Dat helpt, want laten we wel wezen: die steun vanuit de overheid was prachtig, maar moest je wel terugbetalen. Daar lopen nu steeds meer bedrijven tegenaan.“

Uiteindelijk kreeg ze alles op de rit. Begin dit jaar verkocht ze de winkel aan de winkelmanager. „Vorig jaar kon ik weer gaan dromen. Wat wil ik de laatste tien jaar nog? Welke leuke dingen wil ik doen? Een nieuwe liefde? Dat hoop ik, dat zou de kers op de taart zijn, maar als het niet lukt, dan is dat zo, dan is het leven ook fijn. Maar wat coaching en training en de vergaderlocaties betreft wilde ik weer terug naar het

begin toen ik Su Casa had. Niet omdat het moet, maar omdat het me gelukkig maakt.“

Bouwval

Ze is altijd een liefhebber van Funda geweest en op een morgen zag ze dit pand aan de Korte Houtstraat staan. Echt een bouwval, laat ze aan de hand van een foto-boek zien. Maar met haar styling en interieurinzichten keek ze daar meteen doorheen. „Ik zag meteen hoe het moest worden. Het was wel een immense klus. Het is een rijksmonument, er moest ontzettend veel worden gedaan en dat in een straatje waar je nauwelijks in kan komen met een vrachtwagen.“

Dit voorjaar was de klus geklaard. Twee ruimtes die als een geheel worden verhuurd voor vergaderingen of trainingen. Zelf woont ze boven. „Ik ben dankbaar dat het gelukt is en dat ik hier volop mee bezig ben. Ik kwam er beter uit.“

Frans van den Berg